

HỘI THẢO BÁO ĐẢNG CÁC TỈNH, THÀNH PHỐ KHU VỰC MIỀN TRUNG -
TÂY NGUYÊN LẦN THỨ 11, VÒNG IV (MỞ RỘNG)

Chủ đề: **Báo chí tuyên truyền thúc đẩy chuyển đổi xanh**

Đơn vị tổ chức: **Báo Lâm Đồng**

Thời gian: **16 - 18/8/2024**

Địa điểm: **TP Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng**

Đơn vị tham luận: **Báo Đà Nẵng**

ĐÀ NẴNG

Báo Đà Nẵng với công tác tuyên truyền Chuyển đổi xanh, trước xu thế biến đổi khí hậu rõ nét

NỘI DUNG THAM LUẬN

Đà Nẵng nằm ở vị trí khu vực Trung Trung Bộ, có đường bờ biển dài khoảng 92km, dễ nhạy cảm với thời tiết cực đoan và chịu ảnh hưởng trực tiếp của biến đổi khí hậu như: thủy triều, gió bão, ngập lụt, nắng nóng, hạn hán, nước biển dâng... Thành phố đã, đang chuyển đổi xanh, hướng tới đô thị sinh thái và có định hướng phát triển kinh tế - xã hội với 3/5 lĩnh vực kinh tế mũi nhọn, trọng yếu của thành phố đều gắn với ứng phó với biến đổi khí hậu và bảo vệ môi trường, đó là: phát triển du lịch và dịch vụ chất lượng cao gắn với bất động sản nghỉ dưỡng; phát triển cảng biển, hàng không gắn với logistics; phát triển sản phẩm nông nghiệp, công nghiệp công nghệ cao và ngư nghiệp.

Trong hơn 20 năm trở lại đây, thành phố Đà Nẵng phải gánh chịu nhiều đợt thiên tai lớn gây thiệt hại nặng nề về người và tài sản của thành phố. Theo số liệu thống kê, từ năm 1998 đến nay, thiên tai đã làm hơn 220 người chết và mất tích, hàng trăm ngàn ngôi nhà cùng rất nhiều tài sản bị hư hỏng và cuốn trôi, cơ sở hạ tầng và nông nghiệp bị phá hủy nặng nề, tổng thiệt hại hơn 11.537 tỷ đồng. Bình quân mỗi năm thành phố chịu ảnh hưởng trực tiếp hoặc gián tiếp 2-3 cơn bão, 2-3 đợt lũ, lụt lớn trên mức báo động 3. Hiện nay, thành phố còn có nguy cơ đối mặt với nhiều loại hình thiên tai khác như sạt lở đất đá đồi núi, ngập lụt đô thị, mưa lớn. Một

số sự kiện thiên tai và con số thống kê được trên địa bàn thành phố Đà Nẵng cho thấy, biến đổi khí hậu đã thể hiện rõ nét. Theo đó, tổng lượng mưa đo được trong 3 năm 2020, 2021, 2022 và 2023 cao hơn hơn 22-35% so với tổng lượng mưa kỷ lục của năm 1964 (năm Giáp Thìn), năm còn đọng lại trong ký ức của nhiều người lớn tuổi và nhiều người được nghe kể với từ khóa kinh hoàng: lụt năm Thìn, họa năm Thìn... Đặc biệt, trận mưa cực đoan “ngàn năm có một” xảy ra vào ngày 14/10/2022 vượt giá trị lịch sử trong tháng 10, gây ngập diện rộng tại 52/56 phường, xã và xảy ra sạt lở, lũ, lũ quét nhiều nơi, làm 4 người chết cùng nhiều thiệt hại về nhà cửa, tài sản của người dân và cơ sở hạ tầng trên phạm vi toàn thành phố, ảnh hưởng nghiêm trọng đến đời sống, sinh hoạt và sản xuất... với tổng thiệt hại về kinh tế khoảng 1.500 tỷ đồng. Tiếp đó, đợt mưa lớn xảy ra từ ngày 11 đến 18/10/2023 có tổng lượng mưa đến 1.800mm, gần bằng tổng lượng mưa trung bình 1 năm, nhất là trong 2 ngày 13 và 14/10/2023 tiếp tục gây ngập lụt trên diện rộng.

Từ số liệu quan trắc vệ tinh và quan trắc tại trạm hải văn Sơn Trà (Đà Nẵng) cho thấy, mực nước biển qua từng năm đều tăng. Nước biển dâng, trời nắng nóng, sông khô hạn thì mặn xâm nhập sâu. Hơn 10 năm qua, Đà Nẵng đã nhiều lần xảy ra thiếu nước sinh hoạt trên diện rộng vào năm 2014, 2018, 2019. Khu vực hạ du sông Vu Gia thuộc thành phố Đà Nẵng và tỉnh Quảng Nam trải qua 2 đợt thiếu nước với mực nước sông Vu Gia hạ thấp lịch sử vào ngày 06/8/2023 và 26/02/2024. Sở Tài nguyên và Môi trường thành phố Đà Nẵng cũng đã công bố thông tin, qua chuỗi số liệu quan trắc tại thành phố, nhiệt độ trung bình có xu thế tăng với mức tăng cao hơn mức trung bình của cả nước; nhiệt độ tối cao và tối thấp trung bình trong năm đều có xu thế tăng. Lượng mưa trong năm tại thành phố có xu thế tăng. Bão xuất hiện sớm, trái mùa, diễn biến bất thường hơn, tần suất xuất hiện các cơn bão lớn tăng lên. Lũ lụt trầm trọng hơn.

Thành phố Đà Nẵng hướng tới đô thị sinh thái và có 3/5 lĩnh vực kinh tế mũi nhọn, trọng yếu của thành phố đều gắn với ứng phó với biến đổi khí hậu và bảo vệ môi trường, đó là: phát triển du lịch và dịch vụ chất lượng cao gắn với bất động sản nghỉ dưỡng; phát triển cảng biển, hàng không gắn với logistics; phát triển sản phẩm nông nghiệp, công nghiệp công nghệ cao và ngư nghiệp. Do vậy, việc ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường bảo vệ môi trường là hết sức quan trọng và vô cùng cấp thiết trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội.

Về hành động tăng trưởng xanh, thành phố có chủ trương phát triển kinh tế xanh, ít chất thải, giảm nhẹ phát thải khí nhà kính, carbon thấp; đẩy nhanh đa dạng hóa các loại hình phương tiện công cộng; đi tiên phong trong cả nước áp dụng tiêu chuẩn khí thải đối với các loại xe; khuyến khích phát triển mô hình kinh tế tuần hoàn để sử dụng tổng hợp và hiệu quả đầu ra của quá trình sản xuất. Thành phố Đà Nẵng đã ban hành kế hoạch hành động tăng trưởng xanh cấp tỉnh và cập nhật tích hợp tăng trưởng xanh hướng đến mục tiêu phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050 cho giai đoạn mới với thời gian thực hiện từ năm 2022-2030. Thành phố cũng đã đánh giá, cung cấp cơ sở dữ liệu cấp địa phương về tính dễ bị tổn thương, rủi ro, tổn thất, thiệt hại

để đánh giá tác động kinh tế - xã hội của biến đổi khí hậu, thiên tai, đa thiên tai cấp quốc gia; tích hợp kết quả đánh giá vào quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, các kế hoạch liên quan đến huy động nguồn lực và phân bổ ngân sách theo thẩm quyền. Bên cạnh đó, triển khai cơ chế giám sát, đánh giá, báo cáo thực hiện Chiến lược tăng trưởng xanh. Cùng với đó, thực hiện kiểm kê, xây dựng cơ sở dữ liệu về phát thải các chất ô nhiễm không khí tại địa phương theo hướng dẫn của Bộ Tài nguyên và Môi trường; xây dựng, quản lý, vận hành, ứng dụng chuyên đổi số đối với hệ thống giám sát, đánh giá, cơ sở dữ liệu tăng trưởng xanh địa phương trên cơ sở sử dụng cơ sở dữ liệu nền địa lý quốc gia; tích hợp truyền thông về vai trò, ý nghĩa tăng trưởng xanh; phổ biến những quy định, chính sách thúc đẩy tăng trưởng xanh và trách nhiệm của xã hội; khuyến khích những hành động thiết thực về lối sống, tiêu dùng xanh hài hòa với thiên nhiên gắn với các giá trị văn hóa truyền thống, chống chịu với biến đổi khí hậu và thiên tai trong các kênh truyền thông của địa phương.

Thành phố cũng đã, đang đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng quản trị điều hành về tăng trưởng xanh, phát triển kinh tế xanh, kinh tế số đối với đội ngũ cán bộ quản trị công (tập trung vào cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ làm công tác hoạch định chính sách). Đặc biệt, thành phố ưu tiên sử dụng nguồn lực từ ngân sách nhà nước cho các chương trình, đề án, dự án, nhiệm vụ về tăng trưởng xanh, chuyển đổi xanh; ứng dụng công nghệ số, công nghệ thông tin vào hệ thống quản lý, quản trị, vận hành các nhiệm vụ, hoạt động tăng trưởng xanh; hoàn thiện, cập nhật Kiến trúc Chính phủ điện tử các cấp. Đồng thời, tích cực tham gia, tổ chức hoạt động chia sẻ, học tập kinh nghiệm, nâng cao năng lực, phối hợp nghiên cứu chuyên gia công nghệ thực hiện tăng trưởng xanh; nghiên cứu, đề xuất với các đối tác phát triển về các dự án hỗ trợ kỹ thuật cho tăng trưởng xanh; hỗ trợ kết nối các địa phương và doanh nghiệp Việt Nam với các nhà đầu tư nước ngoài; chủ động phối hợp và tham gia cùng cộng đồng quốc tế giải quyết các vấn đề toàn cầu và khu vực cũng như các thách thức đối với thực hiện tăng trưởng xanh. Thành phố cũng sẽ ban hành các quy định và triển khai các chính sách ưu đãi hỗ trợ cho hoạt động quản lý chất thải tại địa phương theo quy định của pháp luật và phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của địa phương; xây dựng, triển khai kế hoạch quản lý chất lượng không khí; triển khai mua sắm xanh, dịch vụ công xanh đối với các cơ quan nhà nước. Trong giai đoạn 2022-2030, thành phố hoàn thiện kết cấu hạ tầng logistics theo hướng xanh, bảo đảm quy hoạch, cơ cấu sản xuất địa phương gắn với phát triển hạ tầng và dịch vụ logistics. Bộ Kế hoạch và Đầu tư và Tổ chức Hợp tác Quốc tế Đức (GIZ) đang triển khai chương trình hỗ trợ thành phố Đà Nẵng xây dựng kế hoạch hành động tăng trưởng xanh của thành phố.

Trong 16 năm qua, Đà Nẵng cũng đã rất tích cực triển khai, thực hiện các mục tiêu xây dựng thành phố môi trường và đến nay, thành phố đã thiết lập sự cân đối giữa kinh tế, xã hội và môi trường, kết hợp bảo vệ môi trường với phát triển kinh tế - xã hội một cách hài hòa. Đặc biệt, năm 2020, thành phố hoàn thành xử lý triệt để tất

cả cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng trên địa bàn thành phố; kiểm tra, giám sát tuân thủ bảo vệ môi trường.

Nghị quyết Đại hội Đại biểu lần thứ XXII Đảng bộ thành phố Đà Nẵng nhiệm kỳ 2020-2025 đã đặt ra mục tiêu đến năm 2025 có 100% khu, cụm công nghiệp có hệ thống xử lý nước thải tập trung đạt chuẩn; hơn 90% nước thải sinh hoạt đô thị, 100% nước thải công nghiệp, chất thải rắn sinh hoạt được thu gom và xử lý tập trung đạt chuẩn; duy trì tỷ lệ che phủ rừng đạt 47%. Những mục tiêu này đã được cụ thể hóa trong Đề án “Xây dựng Đà Nẵng - Thành phố môi trường” giai đoạn 2021-2030 và đang được thành phố thực hiện hiệu quả theo hướng đô thị sinh thái.

Theo đó, thành phố đã và đang ứng dụng công nghệ tiên tiến nhất về và thu gom xử lý nước thải, rác thải để đạt tiêu chí kết cấu hạ tầng đô thị (giao thông, môi trường) tạo nền tảng phát triển một thành phố đáng sống, bền vững và trường tồn. Đặc biệt, thành phố Đà Nẵng đã dành nguồn lực đầu tư lớn cho các công trình thu gom và xử lý nước thải, xử lý nước rỉ rác, trạm trung chuyển rác sinh hoạt... và đưa vào vận hành. Nhờ vậy, công tác bảo vệ môi trường của thành phố đã có nhiều chuyển biến tích cực. Trong 2 năm 2022 và 2023, thành phố Đà Nẵng được Bộ Tài nguyên và Môi trường đánh giá liên tục dẫn đầu kết quả thực hiện bộ chỉ số bảo vệ môi trường cấp tỉnh (PEPI).

Từ nay đến cuối năm 2025, thành phố tập trung hoàn thành các thủ tục pháp lý, thủ tục đầu tư để thực hiện đầu tư các nhà máy xử lý rác, các trạm trung chuyển rác và các hạ tầng kỹ thuật môi trường liên quan, đáp ứng với quy hoạch và công tác quản lý, xử lý rác của thành phố đến năm 2030. Đồng thời, triển khai hiệu quả kế hoạch thực hiện Đề án “Xây dựng Đà Nẵng - Thành phố môi trường” giai đoạn 2021-2030; tiếp tục theo dõi, kiểm tra công tác vệ sinh môi trường và xử lý rác trên địa bàn thành phố. Cùng với đó, thành phố tăng cường các giải pháp phòng ngừa và kiểm soát môi trường ngay tại nguồn, nhất là trong hoạt động công nghiệp, thiết lập mô hình khu công nghiệp sinh thái; tổ chức diễn tập phòng ngừa và ứng phó sự cố môi trường (gồm có sự cố tràn dầu) hằng năm. Thành phố đặt mục tiêu đến năm 2025, hoàn thành các hạng mục cải thiện các vấn đề môi trường trọng điểm...

Thực hiện trách nhiệm của người làm báo, trong thời gian qua, Báo Đà Nẵng đã quan tâm, dành nhiều thời lượng để tuyên truyền về biến đổi khí hậu, phòng chống thiên tai, phát triển kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, bảo vệ môi trường... Đặc biệt là ứng dụng công nghệ dữ liệu lớn (Big Data) và công nghệ số để thực hiện các bản tin cập nhật về bão, lũ, ngập lụt, mưa lớn, chống hạn hán và thiếu nước, nhiễm mặn... Báo Đà Nẵng đã tham gia giải báo chí tuyên truyền về thành phố môi trường và đoạt nhiều giải cao thường niên hơn 5 năm qua. Nhiều tác phẩm báo chí về tuyên truyền về biến đổi khí hậu, phòng chống thiên tai, phát triển kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, bảo vệ môi trường... đã đoạt các giải báo chí thành phố Đà Nẵng. Đặc biệt là Báo Đà Nẵng có 1 tác phẩm đoạt giải Nhất, Giải báo chí toàn quốc về phòng chống thiên tai giai đoạn 2020-2022; 1 tác phẩm đoạt giải C, giải báo chí tài nguyên và môi trường năm 2022...

Bên cạnh có nhiều tin, bài viết trên báo in hằng ngày, cuối tuần, báo điện tử (video, infographics, multimedia...) trong lĩnh vực phòng chống thiên tai, biến đổi khí hậu, Báo Đà Nẵng cũng dành “đất” để tuyên truyền trong lĩnh vực bảo vệ môi trường. Đặc biệt, có đến 3 chuyên trang tuyên truyền hàng tháng về lĩnh vực bảo vệ môi trường gồm: “Thành phố môi trường”, “Môi trường đô thị”, “Vì thành phố xanh, sạch, đẹp”. Ngoài ra, còn có chuyên mục thông tin “Xây dựng nếp sống văn hóa - đô thị” với nhiều phản ánh về tình trạng mất vệ sinh, ô nhiễm môi trường tại các địa bàn dân cư. Một điểm sáng trên Báo Đà Nẵng là dung lượng khá lớn tuyên truyền về phân loại rác tại nguồn và tái sử dụng, tái chế, giảm thiểu sử dụng và thải bỏ tài nguyên, không chỉ thúc đẩy kinh tế tuần hoàn, mà còn để góp phần giúp thành phố tiến đến thực hiện đầy đủ các quy định của Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 kể từ ngày 01/01/2025. Một điểm sáng nữa là Báo Đà Nẵng tuyên truyền đậm nét về các hoạt động hợp tác quốc tế, đặc biệt là sự hỗ trợ kinh phí lẫn kinh nghiệm, kỹ thuật từ các tổ chức, địa phương Nhật Bản như: JICA, Yokohama... để giúp Đà Nẵng phát triển theo mô hình của thành phố môi trường tiêu biểu của Nhật Bản (Yokohama) lẫn trung hòa carbon, giảm phát thải carbon. Các mô hình, chương trình của KOICA, USAID, GEF, UNDP, CCBO, WB, ADB... cũng được tuyên truyền nhằm thúc đẩy chuyển đổi xanh, tăng trưởng xanh gắn với ứng phó thiên tai, thích ứng biến đổi khí hậu. Trong thời gian tới, Báo Đà Nẵng tiếp tục bám sát các thông tin thời sự liên quan đến hoạt động chuyển đổi xanh trên địa bàn để thực hiện công tác tuyên truyền hiệu quả hơn các vấn đề đang được người dân, dư luận quan tâm.